

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЛІСІВНИЦТВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан географічного факультету

/Калинич І.В./

«29» червня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

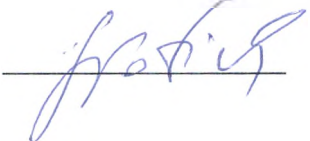
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	193 Геодезія та землеустрій
Освітня програма	Геодезія та землеустрій
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Охорона праці в галузі та цивільний захист**» для здобувачів другого (магістерського) вищої освіти галузі знань **19 Архітектура та будівництво спеціальності 193 Геодезія та землеустрій** освітньої програми **Геодезія та землеустрій**.

Розробники: Смужаниця Я.В. ст. викладач кафедри лісівництва

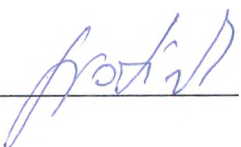
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *лісівництва*

протокол №10 від «²⁹» червня 2022 р.

Завідувач кафедри Потіш Л.А.

Схвалено науково-методичною комісією *географічного факультету*

протокол № 10 від « 29 » червня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії Потіш Л.А.

© Смужаниця Я.В., 2022 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2022 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС –9	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1	1
Кількість модулів –2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –2 самостійної роботи студента – 4	1	1
	Лекції:	
	18	8
	Практичні (семінарські):	
	16	2
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: тести	Самостійна робота:	
	56	80

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі та цивільний захист» є формування у майбутніх фахівців (магістрів) умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у галузі. Сформувані основні поняття Цивільного захисту. Розробка та планування заходів ЦЗ, дії в надзвичайних ситуаціях.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

1. Здатність до письмової та усної комунікації українською та іноземними мовами (ЗК01).
2. Здатність до застосування знань на практиці (ЗК06).
3. Мати дослідницькі навички (ЗК07).
4. Здатність працювати як індивідуально, так і в команді (ЗК08).
5. Здатність ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях (ЗК09).

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

6. Знання наукових понять, теорій і методів, необхідних для розуміння принципів роботи та функціонального призначення сучасних геодезичних приладів та навігаційних систем та їх устаткування (ФК12);
7. Знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів в професійній діяльності (ФК13);
8. Знання професійної та цивільної безпеки при виконанні завдань професійної діяльності (ФК15);
9. Знання сучасних технологічних процесів та систем технологічної підготовки виробництва (ФК16);
10. Уміння застосовувати та інтегрувати знання і розуміння дисциплін суміжних інженерних галузей (ФК17);
11. Здатність застосовувати професійно-профільовані знання й практичні навички для розв'язання типових задач спеціальності, а також вибору технічних засобів для їх виконання (ФК18);
12. Готовність до виконання спеціалізованих інженерно- геодезичних робіт та робіт із землеустрою (ФК19);
13. Використання відповідної термінології та форм (ФК24).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі та цивільний захист» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Геодезія та землеустрій», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Використовувати усно і письмово технічну українську мову та вміти спілкуватися іноземною мовою (англійською) у колі фахівців з геодезії та землеустрою.	ПРН01
Застосовувати методи і технології створення державних геодезичних мереж та спеціальних інженерно-геодезичних мереж, топографічних зніманих місцевості, топографо- геодезичних вимірювань для вишукування, проектування, зведення і експлуатації інженерних споруд, громадських, промислових та сільськогосподарських комплексів з використанням сучасних наземних і аерокосмічних методів.	ПРН04
Використовувати геодезичне і фотограмметричне обладнання і технології, методи математичного оброблення геодезичних і фотограмметричних вимірювань.	ПРН06
Використовувати методи і технології землевпорядного проектування,	ПРН07
Володіти технологіями і методиками планування і виконання геодезичних, топографічних і кадастрових зніманих та комп'ютерного оброблення результатів зніманих в геоінформаційних системах	ПРН10
Володіти методами організації топографо-геодезичного і землевпорядного виробництва від польових вимірювань до менеджменту та реалізації топографічної та землевпорядної продукції на основі використання знань з основ законодавства і управління виробництвом.	ПРН12
Застосовувати на практиці знань з геодезії, землеустрою, державного земельного кадастру, земельного права, моніторингу земель для забезпечення умов сталого розвитку.	ПРН15
Володіти способами забезпечення безпеки життєдіяльності та охорони праці при здійсненні геодезичних та земельно-кадастрових робіт.	ПРН16

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі та цивільний захист»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Готовність застосовувати сучасні методи дослідження і аналізу ризиків, загроз і небезпек на робочих місцях та виробничих об'єктах; здатність поставити завдання та організувати наукові дослідження з визначення професійних, виробничих ризиків, загроз на робочих місцях. у технологічній діяльності: обґрунтування і розробка безпечних технологій (в галузі діяльності); участь у проведенні розслідування нещасних випадків, аварій та професійних захворювань; розробка та проведення заходів щодо усунення причин нещасних випадків, з ліквідації наслідків аварій на виробництві. в організаційно-управлінській діяльності.	ПРН01 ПРН04 ПРН06 ПРН07 ПРН10 ПРН12 ПРН15 ПРН16
Впровадження організаційних і технічних заходів з метою поліпшення безпеки праці; здатність та готовність до врахування положень законодавчих та нормативно-правових актів з охорони праці при виконанні виробничих та управлінських функцій; здатність до організації діяльності виробничого колективу з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці; впровадження ефективного розподілу функцій, обов'язків і повноважень з охорони праці у виробничому колективі.	ПРН01 ПРН04 ПРН06 ПРН07 ПРН10 ПРН12 ПРН15 ПРН16

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: усні відповіді, письмове тестування, розрахункова робота, реферати, залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне та письмове опитування, розрахункові роботи, реферати і презентації.

Форма модульного контролю: тестові завдання.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	CP		
10	10	10	10	10	10	40	100

T1, T2 ... – теми

CP – самостійна робота (реферат)

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	CP		
10	10	10	10	10	10	40	100

T1, T2 ... – теми

CP – самостійна робота (реферат)

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	50	5	50
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)				
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні				
Письмове тестування при тематичному оцінюванні				
Презентація	1	5	1	5
Реферат	1	5	1	5
Модульна контрольна робота	1	40	1	40
Разом	8	100	8	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінка	Критерії оцінювання
40	студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією
30	студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
20	студент виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, але нездатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки в понятійному апараті.
10	студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
0	студент дає неправильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Максимальна кількість балів, яка може бути отримана студентом на заліку – 100 балів.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється у формі тестування. Кожен пакет тестів містить по 50 питань. Правильна відповідь на 1 тестове завдання оцінюється в 2 балів. Для отримання задовільної оцінки потрібно дати правильну відповідь на 30 питань.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в 4-х бальну та шкалу за системою ECTS здійснюється в порядку, наведеному в таблиці.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Законодавство з охорони праці. Основні принципи державної політики в галузі охорони праці.

Тема 2. Система управління охороною праці в галузі, обов'язки посадових осіб з охорони праці. Посадові інструкції.

Тема 3. Служба охорони праці.

Тема 4 Навчання з охорони праці. Інструктажі, стажування та дублювання. Роботи з підвищеною небезпекою.

Тема 5 Пожежна безпека. Профілактика пожеж.

Модуль 2

Тема 1. Дії при аварійних ситуаціях та нещасних випадках на виробництві, порядок їх розслідування. Нормативні акти, що регулюють діяльність при розслідування причин аварійних ситуацій і нещасних випадків. Спеціальне розслідування

Тема 2. Порядок розслідування профзахворювань та аварій на виробництві.

Тема 3 Умови праці та фактори що їх формують. Гігієнічна класифікація умов праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища. Класифікація небезпечних та шкідливих виробничих факторів.

Тема 4 Атестація робочих місць за умовами праці

Тема 5 Загальні відомості про цивільний захист. Розробка та планування заходів цивільного захисту. Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи цивільного захисту

[

6.2. Структура навчальної дисципліни

[illegible]

Тема 1. Дії при аварійних ситуаціях та нещасних випадках на виробництві, порядок їх розслідування. Нормативні акти, що регулюють діяльність при розслідуванні причин аварійних ситуацій і нещасних випадків. Спеціальне розслідування	31	2	2			5
Тема 2. Порядок розслідування профзахворювань та аварій на виробництві.	5	1	1			5
Тема 3 Умови праці та фактори що їх формують. Гігієнічна класифікація умов праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища. Класифікація небезпечних та шкідливих виробничих факторів.	10	2	2			5
Тема 4 Атестація робочих місць за умовами праці	7	1	2			6
Тема 5 Загальні відомості про цивільний захист. Розробка та планування заходів цивільного захисту. Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи цивільного захисту	6	2	1			5
Модульна контрольна робота	1					
Разом за модуль	42	8	8			26
Разом за семестр	90	18	16			56

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Аналіз системи управління охороною праці на підприємстві. Розрахунок норм забезпечення спецодягом та засобами індивідуального захисту.	2	
2	Розрахунок штучного освітлення виробничого приміщення. Перевірочний розрахунок природного освітлення.	2	
3	Розрахунок площ адміністративних та побутових приміщень.	2	
4	Розслідування нещасного випадку в галузі.	2	1
5	Порядок атестації робочих місць на відповідність нормативним актам про охорону праці. Оцінка важкості праці. Карта умов праці	2	1
6	Розробка інструкції з охорони праці для професій галузі.	2	
7	Розробка заходів пожежної профілактики на об'єкті господарства. Розрахунок кількості пожежного інвентаря.	2	
8	Розробка та розрахунок плану евакуації при пожежі та надзвичайних ситуаціях.	2	
Разом		16	2

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Законодавство з охорони праці. Основні принципи державної політики в галузі охорони праці.	6	8
2	Система управління охороною праці в галузі, обов'язки посадових осіб з охорони праці. Посадові інструкції.	5	8

3	Служба охорони праці.	5	8
4	Навчання з охорони праці. Інструктажі, стажування та дублювання.	5	8
5	Роботи з підвищеною небезпекою. Спеціальне навчання.	5	8
6	Порядок атестації робочих місць на відповідність нормативним актам про охорону праці. Оцінка важкості праці.	5	8
7	Карта умов праці.	5	8
8	Розробка та планування заходів цивільного захисту. Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи цивільного захисту.	5	8
9	Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007 Occupational health and safety management systems - Requirements. Системи менеджменту охорони праці - Вимоги.	6	8
10	Міжнародний стандарт ISO 45001-2018, Система менеджменту охорони здоров'я та безпеки праці. Вимоги і рекомендації з вжиття.	10	8
	Разом	56	80

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Технічні засоби: комп'ютер, проектор, плакати, нормативно-правові акти України.

Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: прикладні програми (MS Office 2013, MS Windows 2010), система електронного навчання УжНУ Moodle (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua>), електронна пошта УжНУ (домен uzhnu.edu.ua); електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» (<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui>), офіційний сайт УжНУ (<https://www.uzh-nu.edu.ua>), інформаційні ресурси в мережі Інтернет: Сайт Верховної Ради України <http://www.rada.gov.ua>, Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992 р. № 2694-ХІІ.
2. Кодекс законів про працю України від 10.12.1997 р. № 322-VIII.
5. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23.09.1999 р. № 1105-XIV.
4. Цивільний кодекс України від 17.12.1993 р. № 3745-ХІІ.
5. Цивільний кодекс України.- Офіційний вісник України від 15.04.2005 — 2005 р., № 13, стор. 321, стаття 680, код акта 31920/2005
6. Закон України «Про дорожній рух» від 30.06.1993 р. № 3353-ХІІ.
7. Типові галузеві положення та інструкції.
8. ГОСТи, ДСТУ, ДБНП та інша нормативна література.
9. Русаловський А.В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навч. посіб. - 4-те вид., допов. і перероб. - К.: Університет "Україна", 2009. - 295 с.
11. Гогіташвілі Г.Г., Карчевські Є.-Т., Лапін В.М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами: Навч. посіб. - К.: Знання, 2007. - 367 с.
12. Желібо Є.П., Баранова Н.І., Коваленко В.В. Охорона праці в органах державної податкової служби. Навч. посібник для ВНЗ. Ірпінь. - 2012.

Допоміжна література

1. ДБН В.2.5-28-2006 "Природне і штучне освітлення".
2. ДСанПіН 3.3.6.096-2002 Державні санітарні норми і правила при роботі з джерелами електромагнітних полів
3. ДСН 3.3.6.042-99 Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень (ва042282-99).
4. ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку (ва037282-99).
5. ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації (ва039282-99).
6. НПАОП 0.00-1.28-10 Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин. Наказ Держгірпромнагляду від 26.03.2010 р. N 65 (z0293-10).
7. НПАОП 0.00-2.23-04 "Перелік заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до валових витрат". Постанова Кабінету Міністрів України від 27 червня 2003 р. N 994 (994-2003-п).
8. НПАОП 0.00-8.24-05 "Перелік робіт з підвищеною небезпекою" (z0232-05). Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. N 15 (z0231-05).
9. Перелік робіт, де є потреба у професійному доборі. Наказ МОЗ України та Держнаглядохоронпраці України від 23.09.94 р. N 263/121 (z0018-95).
10. ДСТУ 2293-99 "Охорона праці. Терміни та визначення основних понять".
11. Гігієнічні нормативи ГН 3.3.5-8-6.6.1-2002 "Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу". Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 27.12.2001 N 528 (v0528282-01).
12. Міждержавний стандарт ГОСТ 12.0.003-74 (1999) ССБТ "Опасные и вредные производственные факторы. Классификация".
13. Міждержавний стандарт ГОСТ 12.0.230-2007 ССБТ. Системи управління охороною праці. Загальні вимоги.
14. ДБН 2.09.04-87 Адміністративні та побутові будівлі.
15. Рекомендації щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці (п0002641-08). Затверджені Головою Держгірпромнагляду 16.01.2008 р.
16. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці (п0001641-08). Затверджені Головою Держгірпромнагляду 07.02.2008 р.
17. Перелік професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2001 р. N 559 (559-2001-п).
18. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС "Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників"(994_b23).
19. Конвенція МОП 187 "Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці" (993_515).
20. Міжнародний стандарт SA8000:2001 "Соціальна відповідальність". SAI SA8000: 2001 Social Accountability International.
21. Міжнародний стандарт ISO 26000:2010 "Настанова по соціальній відповідальності". ISO 26000:2010 (Draft) Guidance on Social Responsibility.
22. Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007 Occupational health and safety management systems - Requirements. Системи менеджменту охорони праці - Вимоги.
23. Міжнародний стандарт ISO 45001-2018, Система менеджменту охорони здоров'я та безпеки праці. Вимоги і рекомендації з вжиття

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).
2. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
3. <http://www.dsp.gov.ua> - Офіційний сайт Держпраці України.

4. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
5. <http://base.safework.ru/iloenc> - Энциклопедия по охране и безопасности труда МОТ.
6. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система "Нормативні акти України (НАУ)".
7. <http://www.budinfo.com.ua> - Портал "Украина строительная: строительные компании Украины, строительные стандарты: ДБН ГОСТ ДСТУ".

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)